

Hof Waalse Kerk, Leeuwarden

‘Kloppend Hart – bouwen aan de binnenstad van Leeuwarden’

Hof Waalse Kerk

Ontwerp voor een groen hof achter de Waalse Kerk in het bouwblok omsloten door Speelmansstraat, Bontepapensteeg, Kleine Hoogstraat en Grote Kerkstraat

Peter de Ruyter landschapsarchitectuur i.s.m.
Nynke Jelles stedenbouwkundige

in opdracht van:

Gemeente Leeuwarden & corporatie WoonFriesland
in het kader van de manifestatie Kloppend Hart

Binnenhof Waalse Kerk in stedelijke context
omstreeks 1843 bron: Tresoar

Opgave

De binnenstad van Leeuwarden is op zich prachtig geworden de laatste jaren, maar er worden nog kansen gemist. In de binnenstad zijn momenteel veel versteende binnenterreinen te vinden ingericht als parkeerplaats. Het gevolg is dat de belevingswaarde en verblijfskwaliteit van de hoven slecht is. Het blik domineert het beeld, auto's verstoren de rust. Kan het ook anders? Inspiratiebron zijn de hofjes in steden als Haarlem en Groningen. Dé grote kwaliteit van die hofjes is de rust en het groene karakter. Is die kwaliteit ook toe te voegen aan de fraaie binnenstad van Leeuwarden?

Wij denken van wel. De laatste jaren zijn grote parkeergarages aangelegd op loopafstand van de binnenstad. Door de auto te weren uit de binnenstad worden twee vliegen in één klap geslagen. De binnenstad wordt aantrekkelijker voor fiets en voetganger en er is een kans om de ruimtelijke kwaliteit van de versteende binnenterreinen aanzienlijk te vergroten. Voor het Hof achter de Waalse Kerk is deze strategie uitgewerkt in een schetsontwerp voor de openbare ruimte en stedenbouwkundige voorstellen voor de wanden rondom het hof.

Proveniershof, Haarlem

Huidige situatie binnenterrein achter de Waalse Kerk; een versteende parkeerplaats met snippergroen.
Nieuwbouw uit jaren '80 kent afwijkende en in het beeld van de binnenstad detonerende platte dakopbouw.

Strategie

10 Met name aan de noordzijde van de binnenstad van Leeuwarden zijn nogal wat versteende binnenplaatsen te vinden. Door stap voor stap de terreinen te transformeren tot auto-vrije binnenhoven kan de ruimtelijke kwaliteit van de binnenstad in zijn totaliteit aanzienlijk worden verhoogd. De auto's kunnen eenvoudig een plek vinden in de nieuwe overdekte parkeergarages op loopafstand van de hoven.

Voor het Hof Waalse Kerk is de strategie uitgewerkt in drie stappen.

Stappenplan

Voorgesteld wordt een proces in fasen. In de eerste stap wordt het binnenterrein in tweeën gedeeld. Het hoger gelegen deel op de voormalige terp wordt groen ingericht met grasvelden en bomen. De Waalse Kerk krijgt een groene buitenkamer aan het Hof. Alleen aan de kant van de Bontepapensteeg wordt nog een beperkt aantal parkeerplaatsen voor auto's gehandhaafd.

In de tweede stap wordt het Hof afgesloten voor autoverkeer. De ruimte wordt ingericht als groene huiskamer voor de omringende woningen met ovale grasvelden, zitgelegenheid en bloeiende kersenbomen. De huidige entree aan de Speelmans-straat krijgt een speciaal ontworpen hek dat 's avonds kan worden afgesloten. Overdag is het Hof openbaar toegankelijk.

12

Het stedelijke weefsel kan op termijn in een derde fase worden verrijkt met nieuwe naden door in de bebouwingswanden extra doorgangen te maken. In de Bontepapesteeg en de Speelmansstraat worden poorten toegevoegd. Hierdoor wordt het Hof onderdeel van informele wandelroutes. De bebouwingswanden worden aangepast met voordeuren van de woningen aan de binnenzijde van het Hof. De poorten naar het Hof worden stedenbouwkundige geaccentueerd door verbijzonderingen in de architectuur en met name in de dakopbouw.

Het nieuwe Hof achter de Waalse Kerk is daarmee een stedenbouwkundige én groene verrijking voor de binnenstad van Leeuwarden geworden.

Stap 0: uitgangssituatie

Step 1: tweedeling

Stap 2: groen en autovrij

Stap 3:
poorten en dakopbouwen

Grasvelden met kersenbomen worden waterpas aangelegd waardoor hoogteverschil terp wordt benadrukt en er natuurlijke zitranden aan de rand van het gras ontstaan

november 2012

Referentiebeelden

Moderne dakopbouwen kunnen de huidige blokken van WoonFriesland rondom het nieuwe Hof Waalse Kerk verlevendigen en een nieuwe woonkwaliteit toevoegen.

De openbare ruimte van de binnenstad van Leeuwarden krijgt een extra kwaliteit doordat het Hof door middel van poorten overdag toegankelijk wordt gemaakt en onderdeel wordt van een informeel routenetwerk.

18

Colofon

Peter de Ruyter Landschapsarchitectuur

Gebouw De Greiner

Voorhelmstraat 23-5

2012 ZM Haarlem

m. +31 (0)6 202 08 444

22

Postadres:

Zonnelaan 45

2012 TB Haarlem

info@peterderuyterlandschap.nl

www.peterderuyterlandschap.nl

Ir Nynke Jelles stedenbouwkundig ontwerp

Bashuisstraat 24 ^{zw}

2012 CN Haarlem

m. +31 (0)6 260 98 826

Postadres:

Bashuisstraat 24 ^{zw}

2012 CN Haarlem

info@nynkejelles.nl

www.nynkejelles.nl

Peter de Ruyter landschapsarchitectuur